

Motion till riksdagen 2013/14:Ju439

av **Per Lodenius och Kerstin Lundgren (C)**

Erbjuda kriminella personer en chans till nystart

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att finna metoder för att öka antalet avhopparverksamheter i syfte att erbjuda kriminella personer en chans till nystart i livet.

Motivering

Generellt brukar man säga att den kriminella identiteten är viktig för ett kriminellt nätverk och att drivkraften är att tjäna pengar. Det finns dock inte någon klar definition av vad ett kriminellt nätverk är. En enkel sådan kan vara att det handlar om tillfälligt organiserade personer som samlas kring en kriminell handling eller arbetsuppgift. Riskbilden för tredje man är beroende bland annat av hur pass etablerad grupperingen är och om ett symbolvärde, som samtidigt utgör ett våldskapital, redan är grundlagt.

För allmänheten är det särskilt svårt att värja sig mot de kriminella gängen. I Huddinge etablerade sig ett kriminellt nätverk kring årsskiftet 2011/2012. Det väckte stor uppmärksamhet och ganska snart skapades en lokal samordning över myndighetsgränserna för att motverka etableringen. Det är viktigt att förstå den organiserade brottsligheten som något betydligt mer allvarligt än något som drabbar vissa individer och företag, som av någon anledning hamnar i kläm. Kriminella nätverk är ett hot mot demokratin. Förekomsten av kriminella nätverk hotar själva grundvalen i vårt demokratiska samhälle, nämligen acceptansen för gemensamma regler.

Att läsa om utvecklingen av kriminella nätverk i Sverige är ingen rolig läsning. Myndigheterna har inte varit tillräckligt förberedda. Detta har bland invånare skapat en känsla av maktlöshet och även en frustration över att inte fler nyckelpersoner grips. Förklaringen till detta är bland annat att den organiserade brottsligheten blir alltmer komplex. Flera av de kriminella nätverken

Fel! Okänt namn på

inriktar sin rekrytering på ungdomar. Enligt en statlig utredning är det inte mindre än 5 000 ungdomar som finns i riskzonen för att bli värvade.

Förutom mer förebyggande arbete, som kan minska ”inflödet” till dessa nätverk, krävs också nya metoder för att komma åt de personer som ligger bakom denna rekrytering. En intressant verksamhet som kan öka ”utflödet” av personer från de kriminella nätverken är det som kallas för avhopparverksamhet. Det innebär att samhället stöttar den person som deltar i ett kriminellt nätverk men som är motiverad att göra en nystart i livet, det vill säga att hoppa av. Men avhopparverksamheter behöver utvecklas ytterligare för att ge fler en chans till nystart i livet.

För att en potentiell avhoppare också ska våga ta steget fullt ut krävs en hel del stöd från samhällets sida, till exempel med skyddad identitet och att finna en ny bostad. Det är nödvändigt att flera myndigheter samarbetar kring detta, bland andra polisen och kommunerna. Man ska komma ihåg att avhoppare inte är någon målgrupp som kommunernas socialtjänst normalt sett jobbar med eller ens identifierar. Här krävs mer för att fler kommuner, myndigheter med flera, ska ta steget och ta ett aktivt ansvar för att förebygga kriminalitet genom att skapa avhopparverksamheter.

Stockholm den 30 september 2013

Per Lodenius (C)

Kerstin Lundgren (C)